

A kisebbségek ragaszkodnak gyökereikhez

PALÁGYI EDIT

Készülnek az október 20-i választásokra a hazai kisebbségek is, országosan 14 809 jelöltet állítottak önkormányzataik létrehozásához. A jelöltek mintegy kétharmada roma, ők elsősorban a megélhetési gondok orvoslását ígérik programjukban. A többi kisebbség főleg a nemzeti identitás megőrzését, a kulturális hagyományok ápolásának fontosságát hangsúlyozza. A németek jó kétezer jelöltet indítottak, a szlovákok hetedfélszázat, őket a horvátok, a lengyelek és a görögök követik. A négy évvel ezelőttinél többen gyűrűöznek neki a megmérettetésnek Heves megyében is, a 118 településből 67-ben választanak kisebbségi – legtöbbször roma – önkormányzatot. Kismánán és Mátrászentimrén a szlovákok, Kompolton a németek, Egerben a görögök és a lengyelek is voksolnak.

Egy hétszáz lelkes hevesi falucskában, Szajlán Bencsik Urbán – a Lungo Drom színeiben – a polgármesteri székért is ringbe száll. Úgy véli, a helyi kisebbségi önkormányzat vezetőjeként sokat tett a romák boldogulásáért, és tetteikéssége az egész falunak javára válna. A szajlai romák pályázatok jóvoltából földművelésbe és munkahelyteremtésbe kezdtek. A baptista egyházzal közösen hit-

életi programot indítottak, amelynek révén adományokat kaptak amerikai szervezetektől. A helybeli cigányok között tehetségkutató programot hirdettek, és tízenolcan menedzserképzőt végezhetnek.

– Azt szeretnénk, ha az európai uniós támogatások eljutnának a hátrányos helyzetű falvakba is, mint amilyen Szajla. Ehhez azonban meg kell tanulnunk kérni, azaz pályázatokat írni – mondja Bencsik Urbán. A megye más településein is feltalálják magukat a kisebbségek: kedvezményesen árusítanak vetőmagot, bálás ruhát juttatnak a rászorulóknak. Tófaluban a roma képviselők háromhavi illetményüket ajánlották fel a cigánygyerekek iskolakezdési támogatására, Poroszlón csökkent munkaképességűeket foglalkoztatnak a helyi kisebbségi önkormányzat épületében. Egerszalókon az útépitésben, Heves városában a közhasznú munkák szervezésében működnek együtt a polgármesteri hivattal.

A megyeszékhelyen már az elmúlt négy évben is működött lengyel kisebbségi önkormányzat – tudom meg annak vezetőjétől, Nagy Istvántól. A lengyel menekülteket 1939-ben az egri várban helyezték el, s az ódon falak közt volt a tisztai szállás egészen a háború végéig. Az egykori menekültek számos itt letelepült

leszármazottja nagy gonddal ápolja kapcsolatait az óhazával. Kiállításokat szerveznek, két nyelvű kiadványokat adnak ki, grafikai albumot jelentettek meg az 1848–49-es forradalom és szabadságharc hőseiről. Gondozzák a Kisasszony-temetőben található lengyel katonasírokat, s azt tervezik, hogy felveszik a kapcsolatot Przemysl városával, a magyar katonának ottani nyugóhelye ügyében. Halottak napján az egri minorita templom lengyel szerzetesei miséznek az elhunytak emlékére.

Az egri görögök – számuk mintegy két tucatra tehető – hét jelöltet indítanak. Zetvőjük, Miliosz Kozmasz 26 éve fogorvosként működik. Családtagjai polgárháború éveiben kalandos körülmények között, Albánián és Románián át vetődtek el hazánkba. A gyerekek és szülei a Vöröskereszt segítségével találtak egymásra, és a menekültek által alapított Beloianisz községben települtek le. Miliosz Kozmasz egyéves kora óta él Magyarországon, amelyet második, választott hazájának tart, de ragaszkodik a gyökereihez, identitása megőrzéséhez, olyannyira, hogy egyik lánya is kisebbségi önkormányzati jelölt. Nemzeti ünnepeik nem múlhatnak el műsor nélkül: a jeles napokon görög muzsika és tánc ház szórakoztatja az egykori emigránsokkal együtt az érdeklődő egrieket is.